

Uttning fra den samme ærede Landsstingsmand, som jeg ikke ret kunde forstaa, og det er nemlig, forsaavidt han bemærkede, at en saadan Ordning som den, jeg havde tilladt mig at antyde med en Indskrænkning af Undervisningen i Græsk, ogsaa maatte betegnes som en Tvedeling af Skolen. Det forekommer mig dog, at den ligesaa lidt vil kunne betegnes som en Tvedeling, som det har kunnet kaldes en Tvedeling, naar der hidtil har været givet Frihed med Hensyn til, om Vedkommende vilde lade sig undervise i Hebraisk eller ikke. Jeg betragter en saadan Ordning kun som en Indskrænkning af Skolen og dens Virksomhed i en vis Retning, der er meget væsentlig forskjellig fra en saadan Tvedeling som den, der fremtræder i det heromhandlede Forslag, en Tvedeling, som jo gaar ud paa, at de tvende Hovedfag, der skulle afgive Grundlaget for den hele Dannelse, nemlig Latin og Mathematik, ikke skulle læres af samtlige Elever igjennem hele Skolen, men at disse netop i de to sidste Aar, da den egentlige Dannelse skal fuldendes og give de Unge det rette Præg, skulle stilles saaledes, at de ensidig skulle hente deres Opmærksomhed specielt enten paa den ene eller paa den anden af disse Discipliner. Eigesom jeg mener, at dette vil fremtalde en vis Ensidighed, saaledes synes det mig paa den anden Side ogsaa klart og nødvendigt, at den Undervisning i henholdsvis det ene og det andet af disse to Fag, som for de forskjellige Børns Vedkommende bliver afbrudt ved Udgangen af Barnealderen, virkelig ikke kan blive synderlig frugtbar, og det ikke blot fordi Børnene netop ikke komme til at nyde Undervisning i det paagældende Fag just i de Aar, hvori det efter disse Fags Væffaffenhed egentlig først skulde gaa op for dem, hvad de ret betøde, men tilige fordi det, naar det forud er givet, at Børnene ikke blive prøvede i det paagældende Fag ved den endelige Afgangseramen, ligger i Forholdenes Natur, at dette Fag vil blive behandlet med den, om jeg saa maa sige, størst mulige Eigeegyldighed og blive betragtet som en overflødig Ballast, som man saa snart som muligt søger at befri sig for. Dette skal jeg dog ikke komme videre ind paa nu. Kun dette vil jeg tilføje, at jeg i Alt, hvad der er ble-

vet fremført her i Salen til Fordel for Tvedelingen, egentlig ikke har hørt nogen principiel Grund derfor. Hvad der er blevet anført, samler sig egentlig i den Betragtning, at det er nødvendigt at lade en saadan Tvedeling indtræde for at forhindre den Overbebyrdelse og den Overlæselse, hvoraf Skolerne nu skulle lide, og som jeg erkjender, at de i Virkeligheden ogsaa lide af. Men der er dog en Bemærkning, som i saa Henseende synes mig strar at maatte paatrænge sig, og det er den, at, hvis det er Hovedgrunden til den foreslaaede Forandring, saa synes dens Gjennemførelse mig dog virkelig ikke at være den naturligtste Veie til at høre det omhandlede Onde. Det synes da ikke at være den naturligtste Veie at forandre selve Principet for Skolen, men den naturligtste Veie synes at være den ved Bestemmelser, tagne af Administrationen, at forhindre og forbyde en Fremgangsmaade fra Lærernes Side, som kan føre til en saadan Overlæselse. Der siges, at dette har overmaade store Vanskeligheder. Ja, det er jo muligt, at jeg kan blive overbevist om, at disse Vanskeligheder virkelig ere uovervindelige. Men for mig stiller det sig imidlertid foreløbig saaledes — og for Rægmænds Betragtning maa dette i det Hele synes at ligge nær —, at den befrygtede Overlæselse let maa kunne forhindres dels ved fastsættelse af Programmet for, hvad der skal læres, og dels ved Bestemmelsen af Timeantallet for hver Disciplin. Skulde dette nu endog have større Vanskeligheder, end det synes mig, at det vil kunne have, saa forekommer det mig dog, at det er Vanskeligheder, som maa kunne og som bør overvindes af Administrationen. Administrationen maa kunne fremtvinge en Overholdelse af de Reglementer, som af den gives for Lærernes Undervisning. Skulde det ikke kunne lade sig gøre at fremtvinge en saadan Overholdelse, hvad nytter det saa overhovedet at give Reglementer i denne Retning, og hvad nytter det saa overhovedet at give Love? — Efter min Overbevisning ligger nu imidlertid heller ikke Grunden til, at man er kommen ind paa den hele Tvedeling, ene og alene her. Nei, den ligger meget dybere. Den ligger efter min Overbevisning — men maasse jeg feiler —